

Miasto Zambrów

□

Dane podstawowe:

Liczba mieszkańców: 23 tys.

Powierzchnia: 19 km²

Adres urzędu:

Urząd Miasta Zambrów
ul. Fabryczna 3 (II piętro)
18-300 Zambrów
tel. (086) 271 22 10
fax. (086) 271 21 17
e-mail: um@zambrow.pl
www.zambrow.pl

Ośrodek Kultury:

Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie
ul. Grunwaldzka 1
tel. (0-86) 271 27 99, fax. (0-86) 271 06 02
www.mokzambrow.neostrada.pl
e-mail: mok.zambrow@interia.pl

Biblioteka:

Miejska Biblioteka Publiczna w Zambrowie
ul. Prym. Wyszyńskiego 2
18-300 Zambrów
www.mokzambrow.neostrada.pl

Współpraca zagraniczna:

Miasto Zambrów współpracuje z Miastem Visaginas (Litwa) na zasadzie miast bliźniaczych.

□
Zambrów z lotu ptaka, fot. Z. Chojęta

Osiągnięcia w postaci realizacji projektów:

- Utworzenie Zambrowskiego Parku Przemysłowego w Zambrowie:

Nazwa funduszu: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Nazwa programu operacyjnego: Sektorowy Program Operacyjny

Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006

Nr i nazwa działania: 1.3 Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju firm

Całkowita wartość projektu: zł 16 606 220,96

Wartość wkładu Unii Europejskiej: zł 7467549,89

Głównym celem projektu była poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej lokalnym przedsiębiorcom (w ramach infrastruktury technicznej) poprzez utworzenie Zambrowskiego Parku Przemysłowego w Zambrowie. Park przemysłowy stworzył dogodne warunki do powstania nowych firm oraz do rozwoju istniejących firm lokalnych, które zdecydują się na podjęcie w nim działalności. Inwestycja zainicjowała, a także usprawniła rozwój przedsiębiorczości, a co za tym idzie – wspomaga rozwój małych i średnich firm na terenie miasta Zambrów.

□
Otwarcie Zambrowskiego Parku Przemysłowego, fot. D. Ceckowski

Ponieważ obiekt od kilku lat był zamknięty i nie wykorzystywano go do żadnych celów, stan techniczny ulegał systematycznemu pogorszeniu. Konieczne stało się zatem możliwie jak najszybsze podjęcie prac związanych z adaptacją obiektu na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w tworzonego parku

przemysłowym. Do zagospodarowania był obszar liczący ponad 4 hektary, wraz z halą o powierzchni około 22 tys. m²

W wyniku realizacji niniejszego projektu zostały stworzone warunki do powstania nowych firm oraz do rozwoju istniejących firm lokalnych, które zdecydowały się na podjęcie działalności w parku przemysłowym. Tym samym inwestycja będzie inicjować i usprawniać rozwój przedsiębiorczości, wspomagając rozwój małych i średnich firm na terenie miasta.

□

Budynek Zambrowskiego Parku Przemysłowego, fot. K. Brutkowska

Budowa parku przemysłowego przyczyniła się również do poprawy atrakcyjności inwestycyjnej Zambrowa.

Zrealizowanie planowanej inwestycji spowodowało następujące pozytywne efekty (rezultaty):

- 1) stworzenie warunków dla rozwoju min. 10 firm, które skorzystają z zaoferowanej bazy lokalowej,
- 2) stworzenie warunków do powstania 4 nowych firm - inwestycja ma szansę spełniać rolę inkubatora dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność,
- 3) pozyskanie na teren Zambrowa min. 2 firm opartych na zaawansowanych technologiach, wprowadzających innowacje
- 4) zwiększenie wpływów do budżetu miejskiego - do poziomu 260 tys. zł rocznie,
- 5) stworzenie nowych sezonowych miejsc pracy, w firmach realizujących projekt (20 etatów).

Dodatkowo realizacja projektu przyczyniła się do następujących efektów niemierzalnych:

- a) harmonizacja zabudowy dzielnicy poprzez zagospodarowanie ponad 4 ha terenu,
- b) wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta,
- c) poprawa jakości życia mieszkańców Zambrowa i powiatu

zambrowskiego,

d) wyrównanie szans kobiet i mężczyzn poprzez preferowanie działalności planujących zatrudnianie kobiet,

e) wzrost wartości strumienia pieniężnego w obiegu w Zambrowie,

f) wzrost obrotów lokalnych firm,

g) zmniejszenie patologii społecznych,

h) zwiększenie bezpieczeństwa publicznego.

- Przebudowa i budowa układu komunikacyjnego w centrum Miasta Zambrowa Etap II:

Nazwa funduszu: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Nazwa programu operacyjnego: Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

Nr i nazwa działania: 1.1 Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego

Całkowita wartość projektu: zł 4 176 976,00

Wartość wkładu Unii Europejskiej: zł 2 807 907,00

□

ul. Białostocka, fot. A. Tymiński

W dniu 28 lutego br. została podpisana umowa o dofinansowanie Projektu Z/2.20/I/1.1.1/91/U/5/07 Przebudowa i budowa układu komunikacyjnego w centrum Miasta Zambrowa Etap II, w ramach Priorytetu I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów.

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską.

Całkowita wartość projektu wynosi 4 176 976,00 zł, z czego 2 807 907,00 zł pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego, 935 969 zł stanowi wkład własny, 433 100 zł

stanowią wydatki niekwalifikowalne.

□

ul. Kościuszki, fot. A. Tymiński

Realizacja projektu została zaplanowana na lata 2005-2007.

Przedmiotem projektu jest przebudowa istniejącej infrastruktury drogowej i budowa nowych ciągów komunikacyjnych w centrum Miasta Zambrowa. Zakres robót obejmuje ulice: Piłsudskiego, Białostocką, Paderewskiego, Kościuszki, Świętokrzyską, Sadową, Wilsona, Plac Sikorskiego, Podedwornego i Sportową.

Celem strategicznym projektu jest stworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego i społecznego.

Na realizację celu strategicznego składają się następujące cele częściowe:

- usprawnienie komunikacji tranzytowej i lokalnej poprzez skrócenie czasu przejazdów,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszego,
- podniesienie atrakcyjności terenów inwestycyjnych w mieście.

Efektom zrealizowanego przedsięwzięcia będzie stworzenie nowego, sprawniejszego, lepiej zorganizowanego węzła komunikacyjnego w centrum Zambrowa, przenoszącego ruch tranzytowy z wąskich ulic w centrum miasta na drogę korzystniej położoną o właściwych parametrach.

□
Al. Wojska Polskiego, fot. A. Tymiński

Planowane imprezy promocyjne:

- 26 sierpnia 2007 r - Najbliższa impreza plenarna – Zakończenie lata w rytmie ROCK
- Sierpień 2007 - AKCJA LATO - wakacje z MOK – rozrywki umysłowe, zajęcia elektryczne, muzyczne, cenniejsze, wyścigi rowerowe

plastyczne, muzyczne, ogniska, wycieczki rowerowe

- Sierpień – wrzesień 2007 - Badania archeologiczne na ziemiach Powiatu Zambrskiego

□
Zambrów z lotu ptaka, fot. Z. Chojęta

Nazwa miasta pochodzi od staropolskiego rzeczownika "ząbr" i oznacza "miejsce pobytu żubrów". Pierwsze wzmianki o Zambrowie, jako wsi książęcej, pochodzą z 1403 roku. Zambrów - początkowo własność książąt mazowieckich-prawa miejskie chełmińskie otrzymał około 1430 roku (dokładna data lokacji nie jest znana). Po przyłączeniu Mazowsza do Korony stał się miastem królewskim. W wyniku ukształtowania nowej struktury administracyjnej północno-wschodniego Mazowsza, został siedzibą władz powiatowych i był nią do 1795 roku. Rozkwit miasta nastąpił na przełomie XV i XVI wieku. Kiedy w 1538 roku król Zygmunt Stary potwierdził prawa miejskie, Zambrów stanowił lokalne centrum handlu i rzemiosła.

Jednak najazd szwedzki w XVII wieku i wojny na początku XVIII przyniosły znaczne zniszczenia. W połowie XIX wieku, dzięki budowie przez Zambrów drogi Warszawa - Białystok, a następnie Łomża - Czyżew, nastąpiło ożywienie i rozwój miasta. Podczas powstania listopadowego i styczniowego w okolicy miały miejsce walki z wojskami rosyjskimi. W wyniku represji władz carskich w 1870 roku Zambrów utracił prawa miejskie. W latach 1885-1894 Rosjanie wybudowali na terenie miasta kompleks koszar, w których stacjonowały dwa pułki piechoty. W tym czasie powstało też kilka zakładów przemysłowych.

Podczas I wojny światowej na terenie północnego Mazowsza miały miejsce działania wojenne, które spowodowały spore zniszczenia. W 1917 roku w zambrskich koszarach stacjonował 1 Pułk Piechoty Legionów, pod dowództwem płk. Edwarda Rydza Śmigłego. Odzyskanie niepodległości przyniosło stabilizację i rozwój

tak całego regionu, jak i Zambrowa. W 1919 roku Zambrów odzyskał prawa miejskie. W latach międzywojennych życie miasta nadal było związane z wojskiem- stacjonował tu 71 Pułk Piechoty i istniała znana szkoła podchorążych rezerwy.

□

Fontanna przy zalewie, fot. A. Tymiński

W 1939 roku miasto było zamieszkiwane przez 7500 osób, z czego około połowę stanowiła ludność żydowska. W dniach 10-13 września 1939 roku w rejonie Zambrowa 18 Dywizja Piechoty, dowodzona przez płk. Stefana Kosseckiego toczyła walki z XIX Korpusem Pancernym gen. Guderiana. Przytłaczająca przewaga wroga przyczyniła się do kapitulacji dywizji, wymordowano dwustu wziętych do niewoli polskich żołnierzy. Na mocy traktatu Ribbentrop-Mołotow Zambrów znalazł się pod okupacją radziecką, we włączonym do Białorusi obwodzie białostockim. Nastąpiły masowe deportacje Polaków w głąb Rosji. W latach 1941-1944 Zambrów był pod okupacją niemiecką. Na terenie miasta istniało getto dla Żydów oraz obozy dla jeńców wojennych i robotników przymusowych. Zambrów został wyzwolony przez oddziały radzieckie II Frontu Białoruskiego.

W 1946 roku Zambrów liczył 4130 mieszkańców, a zniszczenia wojenne szacowano na około 43 %. Szybko jednak zaczęto odbudowę miasta. W 1954 roku uruchomiono zakłady przemysłu bawełnianego, zatrudniające przeszło 3000 osób. Była to jedna z większych inwestycji na terenie słabo uprzemysłowionej Białostocyzny.

W 1955 roku Zambrów ponownie został siedzibą powiatu i był nim do 1975 r. W tym okresie nastąpił szybki rozwój miasta. Powstało wiele zakładów przemysłowych, rozwinęło się przetwórstwo rolno-spożywcze i baza usługowa. Rok 1991 przyniósł podział miasta i aminv na dwie odrebne iednostki administracyjne: miasto Zambrów i

gminy na swoje sąsiadujące jednostki administracyjne. Miasto Zambrów i gminę Zambrów. Miasto spełnia rolę centrum administracyjnego, handlowego, gospodarczego i usługowego dla okolicznych gmin. Od 1 stycznia 1999 roku Zambrów po raz kolejny stał się siedzibą powiatu.

□

Tereny zielone nad zalewem, fot. A. Tymiński

- Życie kulturalne:

Głównym animatorem życia kulturalnego na terenie Zambrowa jest Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie. MOK Dostosowuje swoją działalność do coraz to nowych możliwości, służąc lokalnej społeczności. Promuje twórczość artystyczną i inicjatywy kulturalne. Organizuje rokrocznie szereg imprez o charakterze zarówno podniosłym jak i rozrywkowym. Są to festiwale, przeglądy, koncerty, konkursy, wieczory poetyckie, wernisaże w wymiarze lokalnym i ponad lokalnym, co przyczynia się do kształtowania wizerunku miasta i społeczności na forum powiatu i regionu.

□

Imprezy podczas Dni Zambrowa, fot. A. Tymiński

Zaangażowanie tak młodych, jak i dorosłych lokalnych promotorów i twórców pozwala na wzbogacenie naszej oferty kulturalnej i podejmowanie nowych inicjatyw. Dbamy o rozwój zainteresowań i uzdolnień adresując do mieszkańców Zambrowa różne formy kół zainteresowań.

Miejska Młodzieżowa Orkiestra Dęta powstała i działa przy Miejskim Ośrodku Kultury od 1997 r. Tworzy ją młodzież z zambrowskich szkół średnich i gimnazjum miejskiego pod przewodnictwem Pana Krzysztofa Witkowskiego, choreografią zajmuje się Pani Ewa Jermołaj. Orkiestra uświetnia niemalże każdą uroczystość miejską,

zapraszana jest również na uroczystości i koncerty na terenie powiatu i regionu zambrowskiego.

Miejska Młodzieżowa Orkiestra Dęta w Zambrowie stale poszerza repertuar, jak również podnosi jego poziom wykonawczy. W zajęciach orkiestry tj. lekcjach indywidualnych, próbach w sekcjach i próbach całego zespołu bierze udział coraz większa grupa młodzieży. Obok edukacji muzycznej orkiestra stanowi również element w procesie wychowawczym młodzieży. To odpowiedzialność za wynik pracy zbiorczej, zagospodarowanie czasu wolnego, a także możliwość zaistnienia w środowisku.

W bieżącym roku orkiestra liczyła łącznie 77 osób: w tym grupa koncertowa - 37, grupy taneczne tambumajerek i marżonetek - 40.

Zespół Instrumentalny „Camerata” działa od września 2003 r. przy Miejskim Ośrodku Kultury w Zambrowie. Występują w nim uczniowie i absolwenci Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. W. Lutosławskiego w Zambrowie. Zespół prowadzi Pani Mariola Zalewska – nauczyciel klasy skrzypiec zambrowskiej Szkoły Muzycznej I stopnia.

Camerata wykonuje głównie utwory muzyki poważnej, filmowej i rozrywkowej. Zespół uświetnił galę rozdania corocznych Nagród Burmistrza „Zambrowskie Żubry 2003”. Camerata występuje podczas licznych imprez okolicznościowych w mieście i poza jego granicami.

W roku 2004 zespół wydał płytę CD „Klasyka i rozrywka z Camerata”.

Stałe formy imprez:

- Dni Zambrowa
- Międzynarodowa Parada Orkiestr Dętych
- Zakończenie lata
- pokazy taneczne, teatralne
- festiwale
- wernisaże malarstwa, rzeźby
- koncerty

rekreacja

- Sport i rekreacja:

W mieście odbywa się wiele imprez sportowych organizowanych przez poszczególne kluby jak też przez Urząd Miasta. Do stałych imprez sportowych należą: Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Burmistrza Miasta, Turniej Samorządowy w Piłce Siatkowej o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta oraz Halowy Turniej Zakładów Pracy w Piłce Nożnej o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta.

□

Pływalnia Miejska Delfin, fot. A. Tymiński

Zambrów posiada infrastrukturę przygotowaną do rozwoju sportu i rekreacji, na którą składają się: Pływalnia Miejska „Delfin” (www.basendelfin.org), korty miejskie do gry w tenisa ziemnego, stadion miejski, tereny rekreacyjne nad zalewem.

Imprezy podczas Zambrów Show, fot. M. Obrycki

- Archeologia/Historia:

Na terenie Miasta Zambrów od 2000 roku działa Regionalna Izba Historyczna, przy MOK. Inspiracją do jej powstania były prace wykopaliskowe prowadzone na terenach powiatu zambrowskiego.

Archeologia była też tematem pierwszej sesji naukowej i wystawy organizowanej przez RIH.

Regionalna Izba Historyczna prowadzi działalność w bardzo szerokim zakresie. Kontynuuje gromadzenie i opracowywanie zabytków, wykonuje badania terenowe (opracowywanie mapy stanowisk archeologicznych, tras rowerowych, wykonywanie dokumentacji fotograficznej).

We współpracy z IPN rozpoczęto poszukiwania miejsca pochówku żołnierzy polskich zamordowanych w Zambrowie we wrześniu 1939 r.

W sezonie zimowym 2003 r. udało się też ustalić nazwiska 20 żołnierzy bezimiennie dotychczas spoczywających na cmentarzu w Zambrowie. W okresie styczeń - maj 2003 trwało przygotowywanie do druku "Zeszytów Regionalnych. Pisma poświęconego dziejom i kulturze północno - wschodniego Mazowsza". "Zeszyty Regionalne" ukazały się w czerwcu 2003 r. i obecnie trwa sprzedaż bieżąca (pismo liczy ponad 220 stron, kilkadziesiąt fotografii).

□

Pomnik Jana Pawła II, Kościół pw. Trójcy Przenajświętszej, fot. A. Tymiński

- Zabytki - na terenie miasta znajdują się następujące zabytki:
 1. Kościół pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej zbudowany w latach 1874-79 według projektu warszawskiego architekta Bolesława Muklanowicza. Zbudowany w stylu neoromańskim na planie krzyża łacińskiego, trójnawowy, bazylikowy z transeptem, dwunawową fasadą i jednoprzęsłowym prezbiterium, zamkniętym pięcioboczną absydą.
 2. Kapliczka, zbudowana w połowie XIX wieku,
 3. Cmentarz, założony w 1795 roku,
 4. Kaplica cmentarna, wzniesiona w 1795 roku,

5. Kaplica grobowa Woyczyńskich, właścicieli Porytego Jabłoni z około 1870 roku,
6. Grób powstańców 1863-64, znajdujący się na cmentarzu. Na białej płycie wyryte są nazwiska poległych. Obok tego grobu usytuowany jest zbiorowy grób żołnierzy poległych podczas II wojny światowej,
7. Pomnik nagrobny, wystawiony ofiarom zbrodni hitlerowskich, dokonanych w kwietniu 1943 roku, wybudowany ze składek zbieranych przez rodziny pomordowanych około 1948 roku. W 1993 roku wmurowano tablicę, upamiętniającą 50-tą rocznicę powstania Armii Krajowej.

□

Zambrów z lotu ptaka, fot. Z. Chojęta